

Tisztelt Bírótársaim!

Alulírott dr. Opor Gergely László, a Fővárosi Törvényszék tanácselnöke ezúton csatlakozom a MABIE közleményéhez, az abban foglaltakkal egyetértek. Emellett szükségesnek tartom kiemelni az alábbiakat:

1. Egy olyan dokumentum, aminek a tartalmát az egyik fél határozza meg egyoldalúan, és a másik félnek arra 48 órán belül, a szövegen történő módosításra való lehetőség nélkül kell rábólintania, az én fogalmi rendszerem szerint nem megállapodás, hanem diktátum.
2. A bíróságok működésének egyik legfontosabb alapelve a nyilvánosság, az OBT ülései maguk is nyilvánosak a bírói kar számára. Ehhez képest a „megállapodást” tartalmazó módosított napirend kevesebb mint negyven órával az ülés előtt került közzétételre; olyan helyszínen került sor az ülés megtartására, amely az ország túlnyomó részéből lényegesen nehezebben megközelíthető, mint a főváros; előbb lehetőséget biztosítottak az online részvételre, majd – bár a tanácskozási joggal rendelkezők közül többen is online kapcsolódnak be – a bírói kar tagjai számára azt mégsem tették lehetővé; a megállapodás tervezetét csak az ülés kezdete után tették közzé. A fenti körülményekből egy objektív szemlélő megalapozottan következtethet arra, hogy jelen esetben a cél a bírói nyilvánosság korlátozása volt.
3. A bíróságok működésének másik fontos alapelve, hogy a döntéseinket megindokoljuk. Ehhez képest – bár az OBT maga is megosztott volt a kérdésben, és köztudomású ténynek tekinthető, hogy a bírói kar jelentős része is felháborodással fogadta azt – sem az OBT elnöke, sem az igennel szavazó többi tag nem indokolta meg, miért találták támogathatónak a „megállapodást”, meg sem kísérelték, hogy eloszlassák az azzal kapcsolatban felmerült aggályokat.
4. A MABIE honlapján több bíró is kifejezte az erkölcsi aggályait a bírói függetlenség alkotmányos értékének áruba bocsátása ellen, amivel magam is teljes mértékben egyetértek. Más bírók pedig részletesen levezették, hogy a „megállapodásban” szereplő átlagfizetéssel kapcsolatos számok fiktitívek, a bírók részére beígért 48 %-os emelés még a 2022-ben történt utolsó emelés óta már bekövetkezett, illetve a 2027-ig még várhatóan bekövetkező inflációt sem fedezi. A fentieket kiegészíteném néhány további szemponttal, amelyek segítségével mindenki eldöntheti, hogy a „megállapodás” tisztán anyagi szempontból nézve elfogadható-e a bírák számára:
  - mindössze egy nappal az OBT ülést követően került nyilvánosságra a minimálbér-megállapodás, amely ugyanezen három évre 40 %-ot meghaladó mértékű emelést irányzott elő, úgy, hogy a minimálbér 2022 óta már 33 %-kal emelkedett;
  - kormányzati szereplők részéről többször elhangzott, hogy 2027-28-ra egymillió forint lesz a bruttó átlagbér, tehát az ígért bírói átlagilletmény alig több mint kétszerese lesz ennek;
  - az ügyészszégi dolgozók ugyanazt az emelést kapják, mint a bírák és az igazságügyi alkalmazottak, anélkül hogy azért bármit is aláírtak volna.

5. Egyesek szerint az igazságügyi alkalmazottak tarthatatlan helyzete miatt kellett a „megállapodást” aláírni. Ezzel kapcsolatban kiemelném, hogy nem az OBT, illetve a bírói kar felelőssége az igazságügyi alkalmazottak alulfizetettsége, hanem a vonatkozó jogszabályokat elfogadó Országgyűlésé. Természetesen örömteli, hogy az igazságügyi alkalmazottak fizetése nőni fog, ugyanakkor rendkívül aggályosnak tartom, hogy a „megállapodás” szerint ki kívánják rájuk terjeszteni a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (Kit.) hatályát, ennek a rendelkezései ugyanis számos ponton lényegesen hátrányosabbak az alkalmazottakra. Így például a munkaközi szünet (ebéidő) nem számít bele a munkaidőbe, tehát a gyakorlatban napi harminc perccel hosszabb a munkaidő. Az éves szabadság mértéke az Iasz. szerint 25 nap, ami fizetési fokozatonként automatikusan nő 2 nappal, legfeljebb 38 napig, míg a Kit. az adott álláshelyhez köti a szabadságnapok számát, 23 és 29 nap között határozva azt meg. A Kit. szerint nincsenek fizetési fokozatok, az adott álláshely vonatkozásában a munkáltató határozza meg az illetményt a törvényben rögzített határok között. Látható tehát, hogy a beígért illetményemelés mellett az igazságügyi alkalmazottak jogállása is kedvezőtlen módon változhat a „megállapodás” következtében.

Végül figyelmébe ajánlom mindenkinek Deák Ferenc mondását: „Amit erő és hatalom elvesz, azt idő és kedvező szerencse ismét visszahozhatják. De miről a nemzet, félve a szenvedésektől, önmaga lemondott, annak visszaszerzése mindig nehéz, s mindig kétséges.”

Az OBT által felajánlott pénzről természetesen én is lemondok a Bírói Dolgozók Egymásért Alapítvány javára.

Budapest, 2024. november 24.

dr. Opor Gergely László
törvénytudományi tanácselnök